

Nimeni nu este acasă

Belu-Simion Făinaru

Curator: Cristina Stoenescu

15.02 – 07.03.2018

Întâlnirea „celuilalt” este o chestiune de oglindire, un proces însoțit de teama de necunoscut și de schimbare. Ura devine facilă, vinovații sunt mereu de cealaltă parte a unui teritoriu râvnit. Expoziția explorează ceea ce rămâne comun, familiar tuturor – un cuvânt aparent pașnic ce apare însă la rădăcina celor mai acerbe conflicte - acasă. Prin accentuarea absenței ne referim desigur la crizele recente însoțite de fenomene de imigrație și de emigrație, la o istorie care se creează acum, dar care pare să se repete adoma în temeri, violență, înstrăinare.

Nu este așadar o întâmplare că am ales să abordăm această temă în apropierea fostului cartier evreiesc, care cuprindea mahalalele Văcăreștilor, Dudeștilor, Călărașilor, Sf. Vineri și Traian. Cartierul evreiesc a suferit demolări substanțiale în perioada regimului comunist și multiple modificări, cu nenumărate străzi alterate sau redenumite. Astfel, după trauma rebeliunii legionare din anii 1940, spațiul locuirii al comunității evreiești - precum și al altor minorități ce conviețuiau în această zonă - a fost condamnat la dispariție. Acasă se referă de cele mai multe ori la acest spațiu gol, un vid în care căutăm să creăm un univers familiar, identitar sau un paradis pierdut ori imaginat, un spațiu în care căutăm siguranță și pe care suntem pregătiți să îl apărăm.

Această temă a vidului, a înstrăinării, a rătăcirii este recurentă în practicile artistului Belu-Simion Făinaru. Istoria cartierului Halei Traian este și istoria familiei sale, un spațiu în care a copilărit înainte de a se muta definitiv în Israel. Seriile sale artistice fac referire la acest trecut și la prezentul descris de conflictul israeliano-palestinian, însă instalațiile, sculpturile și lucrările de artă video urmăresc mai degrabă o conceptualizare a reacțiilor umane în mijlocul acestor evenimente. Observăm în lucrările lui Belu-Simion Făinaru un alfabet conceptual inspirat de o abordare hermeneutică a filosofiei evreiești. Seriile de lucrări „Black Milk” (2012 – prezent) pe care de această dată o vedem sub forma prefacerii unei sufragerii și „Black Void” (2012 – prezent) prezentată la Berlin și la Cluj – preiau din teosofia Cabalei conceptul de absență, de vid, ca descriind un spațiu deopotrivă al perfecțiunii și al distrugerii, o negare a lumii cu scopul ultim al creației divine („The Depths of Nothingness”, text de Moshe Idel cu ocazia expoziției „Nothingness – The Poetics of Void”, Galeria Plan B, Februarie-Aprilie, 2012).

Cine este însă acasă în contextul global al instabilității, al lipsei de încredere în celălalt? Unde ne poartă pașii hermeneutici din spatele instalațiilor și obiectelor realizate de Belu-Simion Făinaru? Cea mai recentă serie fotografică a sa ne ajută să formulăm mai atent întrebarea. Artistul recompune și apoi fotografiază o colecție vestimentară creată din îmbrăcămintea imigranților de război. Hainele transformate par a reda un exotism fals, o occidentalizare omogenizantă fără a oferi un indiciu privind proveniența lor sau moda pe care vor a o descrie. Disonanțe, maladii ale vizualului, subtile ironii cu privire la rolurile pe care ni le închipuim – în acest sens, nimeni nu este acasă.

În spațiul Galeriei Anca Poterașu, seriile de lucrări recurente cât și cele recente se regăsesc într-un context al istoriei Bucureștiului de la început de secol al XX-lea, în clădirea fostei băcănii a lui Nae Petrescu ce se prelungea pe strada Plantelor cu funcționalitatea inițială de han. Această caracteristică ce definește un spațiu al găzduirii, o locuire nepermanentă, servește în planul expoziției ca un loc în care putem crea temporar universul incert al adăpostului.

Publicul va fi întâmpinat cu supă caldă, gătită la o sobă cu lemne a cărei căldură emanată este înțeleasă ca un element sculptural în sine, amplificând atmosfera unei case în care se primesc oaspeți, în care se reintroduc codurile unei comunicări, ale unei comunități. În straturi de interpretări, putem explora micro-istorii conectate la un izvor mai larg, recognoscibil, fără a-l putea descoperi întru totul: istoria cartierului, istoria băcănii Nae, trecutul caselor naționalizate din zonă, trecutul familiilor din zonă, istoria distrugerii și a înstrăinării, a speranței colective pentru comunitate și o recuperare al unui acasă ce nu poate fi niciodată neutru.

Belu-Simion Făinaru (b. 1959) s-a născut la București și a emigrat în Israel în 1973. Acum trăiește la Haifa, Israel și Antwerp, Belgia. Aceasta este a doua sa expoziție la Galeria Anca Poterașu, prima fiind proiectul „4 pereți spărți”, curatoriata de Anca Verona Mihuleț în 2013. Lucrările lui Belu-Simion Făinaru au fost expuse la Documenta in Kassel/ 1992, la Bienala de la Veneția/1993, la Bienala de la Sonsbeek/ 2011 la Bienala de la Havana/ 2006 și mai recent, la Trienala de la Kathmandu/ 2017 și la Bienala Socle Du Monde de la HEART- Muzeul de Artă Contemporană Herning din Danemarca/ 2017. Printre expozițiile sale personale se numără cele de la Muzeul Israel din Ierusalim, Muzeul S.M.A.K. din Ghent, M HKA din Antwerpen, Muzeul Lehmbruck din Germania, Muzeul Saitama din Japonia. Belu-Simion Făinaru este reprezentat de Galeria Plan B.

Belu-Simion Făinaru este profesor invitat la universități din Belgia și Japonia și din 1984 predă la Departamentul de Arhitectură de la Academia Wizo din Haifa, Israel. În 2008 a inițiat Bienala Mediteraneană de Artă Contemporană, iar din 2010 este directorul artistic și curatorul acesteia; în 2015 a fondat AMOCA, Muzeul de Artă Contemporană, Sakhnin, Israel.